

Varhaiskasvatus julkisessa mediassa

Katja Menschakoff

2023 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Varhaiskasvatus julkisessa mediassa

Katja Menschakoff
Sosiaalialan koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Kesäkuu, 2023

Katja Menschakoff

Varhaiskasvatus julkisessa mediassa

Vuosi 2023 Sivumäärä 30

Tässä opinnäytetyössä perehdyttiin julkisen median uutisointiin, ammatillisen median sisältöihin, sekä tutkimusartikkeleiden aiheisiin ajalta 1.6.2021-31.5.2023. Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää suomalaisen median välittämää kuvaa varhaiskasvatuksesta. Tavoitteena oli lisätä tietoa varhaiskasvatuksen esiintymisestä suomalaisessa julkisessa ja ammatillisessa mediassa. Opinnäytetyö toteutettiin soveltaen kuvailevan kirjallisuuskatsauksen menetelmää.

Opinnäytetyön tutkimuskysymyksenä oli: millaista julkisuuskuvaa suomalainen media välittää varhaiskasvatuksesta? Aineistonhaku oli laaja, tietoa haettiin kolmesta eri tietokannasta, Laureafinnasta, Finna.fistä, sekä Google Scholarista. Tämän lisäksi aineistoa koottiin ammatillisista julkaisuista ja julkisesta mediasta. Aineisto käsitteli suomalaisen Varhaiskasvatuslain (13.7.2018/540) alaista varhaiskasvatustoimintaa, sen pedagogiikkaa ja julkisen median esille nostamia haasteita. Opinnäytetyön tietoperusta koostuu varhaiskasvatusta ohjaavista dokumenteista, sekä sen tavoitteiden saavuttamiseen vaadittavasta pedagogiikasta. Suomalaisen median määritelmä on myös selkiytetty opinnäytetyötä silmällä pitäen.

Opinnäytetyön tulosten mukaan suomalaisen julkisen median välittämä julkisuuskuva varhaiskasvatuksesta on ongelmakeskeinen. Ammatillinen media tuo näkyvämmäksi myös työhyvinvoinnin, sekä muita positiivisempia teemoja varhaiskasvatuksesta. Aineistosta kävi ilmi, että suomalaisen varhaiskasvatuksen haasteet ovat suuria, kuten henkilöstön saatavuuteen liittyvät ongelmat, turvallisuuteen liittyvät puutteet ja päiväkotipaikkojen pula. Nämä ongelmat ovat ajaneet suomalaisen varhaiskasvatuksen kriisiin.

Jatkotutkimuksena esille nousi suomalaisen varhaiskasvatuksen julkisuuskuvan tutkiminen ja miksi se on niin keskittynyt varhaiskasvatuksen haasteisiin, kun onnistumisia on myös paljon. Miten haasteisiin olisi mahdollista vastata ja millaisilla ratkaisuilla ne saataisiin vähenemään.

Katja Menschakoff

Early childhood education in public media

Year

2023

Pages

30

This thesis focused on public media news coverage, professional media content, and research articles topics of early childhood education, from first of June 2021 to 31st of May 2023. The purpose of the thesis was to clarify the image of early childhood education as conveyed by the Finnish media, including both public and professional media. The aim was to create an overview of what is written about early childhood education in Finnish media. The thesis was carried out using the method of descriptive literature review.

The research question of the thesis was to find out what kind of public image the Finnish media gives about early childhood education. The literature search was extensive. Materials were searched from three different databases, Laureafinna, Finna.fi, and Google Scholar and analysed. In addition to this, material was collected from professional and public media. The entire material covered early childhood education and daycare activities under the Finnish Early Childhood Education Act, including its pedagogy and the challenges raised by the public media. The knowledge base of the thesis consists of documents that guide early childhood education, as well as pedagogy that are required to reach the goals of early childhood education. The definition of Finnish media has also been clarified for the purpose of the thesis.

According to the results of the thesis, the public image of early childhood education conveyed by the Finnish media is problem centered. Professional media brings more visibility to well-being at work and other more positive themes in early childhood education. The results showed that the challenges of early childhood education in Finland are great, and the problems are related to the availability of personnel, safety deficiencies and the shortage of daycare centers. This has led to a crisis in early childhood education in Finland.

Further research should be focused on the public image of Finnish early childhood education and especially on why is it so focused on the challenges of early childhood education, when there are also many successes.

Keywords: public image, early childhood education, pedagogy, media

Sisällys

1	Johdanto.....	6
2	Varhaiskasvatus.....	7
2.1	Varhaiskasvatuksen pedagogiikka.....	7
2.2	Lapsen etu	11
3	Media.....	11
3.1	Julkinen media	12
3.2	Ammatillinen media	12
4	Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymys	12
5	Kirjallisuuskatsaus.....	13
5.1	Kirjallisuuskatsaus prosessina	14
5.2	Kuvaileva kirjallisuuskatsaus	15
6	Tiedonhaku.....	16
6.1	Testihaut	17
6.2	Tietokannat ja hakukohteet	17
6.3	Lopullinen haku.....	17
7	Aineiston valinta.....	18
7.1	Valittu aineisto	19
7.2	Aineisto ja sen analysointi	19
8	Tulokset	20
8.1	Varhaiskasvatuksen henkilöstöön liittyvät asiat	21
8.2	Varhaiskasvatuksen paikkapulaan liittyvät asiat.....	21
8.3	Varhaiskasvatuksen turvallisuuteen liittyvät asiat	21
9	Pohdinta	22
9.1	Tulosten tarkastelua	22
9.2	Eettisyys ja luotettavuus	23
9.3	Jatkotutkimusidea	24
	Lähteet.....	25
	Kuviot	26
	Taulukot	26
	Liitteet	27

1 Johdanto

Varhaiskasvatuksesta kirjoitetaan mediassa paljon. Julkisen median luoma kuva varhaiskasvatuksesta ei ole mairitteleva. Eniten julkisuutta ja palstatilaa saavat varhaiskasvatuksessa ilmenevät ongelmat. Henkilöstöpula ja valitettavat ylilyönnit, joita tapahtuu, kun henkilöstön jaksaminen on viety äärimilleen. Varhaiskasvatusta ja siihen liittyviä asioita myös tutkitaan paljon. Tutkimuksissa on keskitytty ongelmien ja niiden ratkaisujen pohtimisen lisäksi pedagogiikkaan ja muihin lapsen hyvinvointiin ja kehitykseen liittyviin aiheisiin. Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää suomalaisen median välittämää kuvaa varhaiskasvatuksesta. Tavoitteena oli lisätä tietoa varhaiskasvatuksen esiintymisestä suomalaisessa julkisessa ja ammatillisessa mediassa.

Varhaiskasvatuksen julkisuuskuva ja tutkimusten esiin nostamat teemat valikoituivat opinnäytetyön aiheeksi suomalaisen median välittämien mielikuvien, sekä opiskelijoiden ja varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa käytyjen keskusteluiden perusteella. Julkisuuskuvan negatiivisuus on yleisesti tiedossa. Positiivisia asioita tai edellä mainittujen haasteiden vaikutusta pedagogiikkaan tai lasten hyvinvointiin ei ole nostettu esiin julkisessa mediassa.

Suomalainen varhaiskasvatus perustuu Varhaiskasvatuslakiin (13.7.2018/540), Varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin (2022), sekä alueellisiin varhaiskasvatussuunnitelmiin. Varhaiskasvatuslaki ja valtakunnallisen Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet antavat suomalaiselle varhaiskasvatukselle raamit, joita voidaan tarkentaa alueellisilla varhaiskasvatussuunnitelmillä. Tätä lakia ja suunnitelmaa toteuttavat varhaiskasvattajat, lakisääteisin mitoituksin, sekä annettujen resurssien puitteissa. Tämän opinnäytetyön viitekehys perustuu käsitteisiin varhaiskasvatus, pedagogiikka, lapsen etu ja media.

2 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan tässä opinnäytetyössä, suomalaisen Varhaiskasvatuslain (13.7.2018/540) alaista varhaiskasvatustoimintaa. Varhaiskasvatusta on päiväkodissa järjestettävä varhaiskasvatustoiminta, perhepäiväkodissa järjestettävä perhepäiväkotitoiminta, sekä avoin varhaiskasvatustoiminta. Avointa varhaiskasvatustoimintaa järjestetään paikassa, joka soveltuu varhaiskasvatustoiminnalle. Tämän rajauksen mukaan aineisto on valikoitunut mukaan opinnäytetyöhön.

Tämä sulkee pois muun, vapaammin järjestetyn kerhotoiminnan, kuten seurakuntien tai urheiluseurojen järjestämänä. Esimerkiksi niiden henkilökunta voi olla kerhonohjaajia tai muita vähemmän säänneltyjen ammattinimikkeiden edustajia, eivätkä näin ollen kuulu Varhaiskasvatuslain piiriin.

Valtakunnallisessa Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022, 7-8) todetaan, että Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on tehty Varhaiskasvatuslain pohjalta. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on velvoittava asiakirja ja se määrittelee raamit, joilla varhaiskasvatusta tulee järjestää. Sen tarkoituksena on varmistaa yhdenvertainen varhaiskasvatus.

Ja juuri varhaiskasvatuksen henkilöstön pätevyysiin liittyy Varhaiskasvatuslain suurin muutos. Alan opiskelijan ja varhaiskasvatuksen henkilöstön näkökulmasta, tämä tarkoittaa sitä, että varhaiskasvatuksen opettajia koulutetaan tulevaisuudessa enää yliopistoissa. Viimeiset varhaiskasvatuksen opettajat ammattikorkeakouluista valmistuvat tänä keväänä, kuitenkin 31.7.2023 mennessä. Ja heidän on tullut aloittaa opintonsa tutkinto-opiskelijoina viimeistään 1.9.2019. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että ensimmäiset uuden Varhaiskasvatuslain mukaiset, varhaiskasvatuksen sosionomit ovat jo valmistuneet työnkuvaan, jonka muotoutuminen on monessa organisaatiossa vielä kesken.

Aiheen mukainen suomalainen varhaiskasvatus perustuu Varhaiskasvatuslakiin, Varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin, sekä alueellisiin varhaiskasvatussuunnitelmiin. Varhaiskasvatuslaki ja valtakunnallisen Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet antavat suomalaiselle varhaiskasvatukselle raamit, joita voidaan tarkentaa alueellisilla varhaiskasvatussuunnitelmilla. Tätä lakia ja suunnitelmaa toteuttavat varhaiskasvatuksen henkilöstö, lakisääteisin mitoituksin, sekä annettujen resurssien puitteissa.

2.1 Varhaiskasvatuksen pedagogiikka

Varhaiskasvatuslain (13.7.2018/540) toisen pykälän mukaan: ” Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.” Tämä näkökulma jää yleensä kokonaan huomioimatta julkiselta medialta. Siellä esille nostettuja asioita ovat esimerkiksi

henkilöstöpula, ylilyönnit varhaiskasvatuksessa sekä työtaistelutoimet. Kun ammatillisissa julkaisuissa ja varhaiskasvatukseen liittyvissä tutkimuksissa esille nousee useampia erilaisia teemoja, kuten pedagogiikka, erilaiset menetelmät, ja työhyvinvointi, aikemmin mainittujen lisäksi.

Varhaiskasvatuksen tavoitteet on lueteltu Varhaiskasvatustalain (13.7.2018/540) kolmannessa pykälässä. Ne antavat raamit koko suomalaisen varhaiskasvatuksen tavoitteellisuudelle. Ensimmäinen tavoite vaatii edistämään lapsen kokonaisvaltaista kehitystä, kasvua, hyvinvointia ja terveyttä. Huomioiden lapsen kehityksen ja iän. Mielestäni jo pelkästään tämä riittäisi takaamaan jokaiselle lapselle mahdollisuuden oppia ja kehittyä varhaiskasvatuksessa.

Toinen tavoite keskittyy lapsen oppimiseen ja oppimisen tukemiseen. Samalla vaatien, inkluusiivisten periaatteiden mukaisesti, toteuttamaan koulutuksellista tasa-arvoa ja edistämään elinikäistä oppimista. (Varhaiskasvatustalain 13.7.2018/540.) Tämän tarkoituksena on kaikkien lasten oleminen samalla viivalla oppimisen ja koulutuksen suhteen. Siten, että heillä on jokaiselle yksilöllisesti asetetut tavoitteet lapsen omien resurssien mukaan. Sekä riittävä tuki oppimiseen muiden lasten mukana.

Kolmannessa tavoitteessa paneudutaan jo lapsen tapoihin oppia asioita. Taiteisiin, liikuntaan, leikkiin, ja kulttuuriperintöön perustuvaan pedagogiseen toimintaan. Toiminnan tulee olla monipuolista ja mahdollistaa positiiviset oppimiskokemukset. (Varhaiskasvatustalain 13.7.2018/540.) Lapsi oppii tekemällä. Liikkumalla hallitsemaan kehoaan ja uusia motorisia taitoja. Leikkimällä toimimaan toisten kanssa yhdessä ja kaveritaitoja. Taiteen keinoin lapsi oppii käyttämään eritaiteen muotoihin käytettäviä välineitä ja harjoittaa mielikuvitustaan. Lapsi oppii omasta ja toisten lasten kulttuureista. Tukemalla lapsen pieniäkin onnistumisia ja oppimista varmistamme, että hän saa positiivisia oppimiskokemuksia.

Varhaiskasvatustalain (13.7.2018/540) kolmannen pykälän neljäs tavoite edellyttää, että varhaiskasvatusympäristö on turvallinen, terveellinen, oppimista edistävä ja kehittävä. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että toimitilojen on oltava asianmukaisia ja turvallisia lapsille. Lelujen ja piha-alueen on oltava kunnossa. Niiden on oltava turvallisia ja sovittava lasten kehittymiseen ikäkaudelle ja kehitysasteelle sopivalla tavalla. Myös päiväkodin psyykkisen ja sosiaalisen ympäristön tulee olla kunnossa. Silloin lapsi kokee olevansa turvallisessa paikassa, luotettavien aikuisten keskellä. Hän uskaltaa kokeilla tietojensa ja taitojensa rajoja, sekä oppia uutta. Lasta kunnioitetaan ja hänet hyväksytään omana itsenään.

Tavoitteessa viisi pyritään turvaamaan jokaiselle lapselle, häntä kunnioittava kohtelu. Sekä aikaansaamaan mahdollisimman vakaat vuorovaikutussuhteet varhaiskasvatuksen henkilöstön ja lasten välille. (Varhaiskasvatustalain 13.7.2018/540.) Tämän toteutuminen on varhaiskasvatuksen nykytilassa haastavaa. Pula varhaiskasvatuksen henkilöstöstä on kaikkien tiedossa.

Pätevän henkilöstön sijaan osassa päiväkodeissa on epäpäteviä henkilöitä määräaikaissa työsuhteissa, sekä tekemässä lyhyempiä sijaisuuksia.

Kolmannen pykälän kuudetta tavoitetta voisi kutsua tasa-arvo pykäläksi. Siinä taataan kaikille lapsille yhdenvertainen mahdollisuus varhaiskasvatukseen ylipäätään. Sillä pyritään edistämään sukupuolten tasa-arvoa ja lasten yhdenvertaisuutta. Mahdollistaa valmiudet kunnioittaa ja ymmärtää yleistä kulttuuriperinnettä, sekä jokaisen kulttuurista, kielellistä, katsomuksellista ja uskonnollista taustaa. (Varhaiskasvatuslaki 13.7.2018/540.) Monikulttuuriset ryhmät luovat oman haasteensa varhaiskasvatukseen. Miten pystyy huomioimaan kaikkia lapsiryhmässä esiintyviä kulttuureja tasapuolisesti, esimerkiksi vuoden juhliin tutustuesssa. Entä miten huolehtia ja opettaa lasta, joka ei puhu suomea?

Seitsemännen tavoitteen tarkoituksena on varmistaa lapselle riittävä tuki jo varhaiskasvatuksessa. Tarvittaessa hyödyntäen monialaista osaamista, lapsen oppimisen ja ryhmässä toimimisen takaamiseksi. (Varhaiskasvatuslaki 13.7.2018/540.) Lapsen etu on saada riittävästi apua ja tukea jo varhaisessa vaiheessa, osana lapsen kehittymistä ja oppimista.

Varhaiskasvatuslain (13.7.2018/540) kolmannen pykälän kahdeksas tavoite takaa lapselle oikeuden kehittää vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja, sekä edistää toimimista vertaisryhmässä. Lasta tulee ohjata kestävään ja eettisesti vastuulliseen toimintaan, muiden ihmisten kunnioittamiseen ja olemaan yhteiskunnan jäsen. Tämä toteutetaan tietenkin lapsen ikään ja kehittymiseen sopivin tavoin ja lapsen osallisuutta edistäen.

Osallisuus nousee Varhaiskasvatuslain (13.7.2018/540) kolmannen pykälän yhdeksännessä tavoitteessa. Se vaatii takaamaan lapselle mahdollisuuden osallisuuteen ja oikeuden vaikuttaa lasta koskeviin asioihin. Tämän toteutuminen vaatii lapsen ja lapsiryhmän tuntemusta. Oikea lapsen osallisuus haastaa varhaiskasvatuksen henkilöstöä työssään. Se vaatii riittävästi resursseja ja aikaa lasten kuuntelemiseen ja heidän mielenkiinnonkohteidensa saamiseksi osaksi varhaiskasvatuksen toimintaa.

Viimeinen, eli kymmenes kolmannen pykälän tavoite, edellyttää toimimista yhdessä lapsen ja hänen huoltajansa kanssa. Yhteistyön tarkoituksena on toimia lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja tasapainoisen kehityksen parhaaksi. Sekä tukea muuta huoltajaa tai vanhempaa lapsen kasvatustyössä. (Varhaiskasvatuslaki 13.7.2018/540.) Huoltaja voi toimia lapsen vanhempi tai joku muu lapsen huoltajaksi nimetty henkilö tai taho.

Näillä Varhaiskasvatuslain tavoitteilla pyritään takaamaan jokaiselle lapselle sellainen varhaiskasvatus, kuin hän tarvitsee kehittyäkseen kohti tasapainoista aikuisuutta. Ne luovat pohjan pedagogisen toiminnan viitekehykselle.

Pedagogista toimintaa ja sen toteuttamista varhaiskasvatuksessa kuvaa kokonaisvaltaisuus. Sen tavoitteena on edistää lasten hyvinvointia, oppimista ja laaja-alaista osaamista. Pedagoginen toiminta toteutuu henkilöstön ja lasten yhteisessä toiminnassa, sekä heidän välisessään vuorovaikutuksessa. Henkilöstön ja lasten yhteistyössäideoima, henkilöstön suunnittelema, sekä lasten omaehtoinen toiminta täydentävät toisiaan. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 38-39.)

Kokonaiskuvan luomista pedagogisesta viitekehyksestä auttaa Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022, 38) oleva kuva. Siitä voi helposti katsoa, mitä kaikkea pedagogisen toiminnan tulee pitää sisällään. Sen perustana on varhaiskasvatuksen arvoperusta ja oppimiskäsitys. Melkein kuin talon perustus. Se rakentuu oppimisen alueiden, sekä lasten mielenkiinnon kohteiden ja tarpeiden varaan. Nämä toimivat talon seininä. Ja sen kattaa lapselle varhaiskasvatuksessa rakentuva laaja-alainen osaaminen. Keskellä on oppiva ja hyvinvoiva lapsi, joka saa tarvitsemansa kasvatuksen, opetuksen ja hoidon. Samalla kun hänelle taataan turvallinen ja terveellinen ympäristö. Tila, jossa hän voi oppia uutta, kehittää jo olemassa olevaa osaamistaan ja yksinkertaisesti voida hyvin. Kuvio varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan viitekehyksestä löytyy alta (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 38).

Kuvio 1: Varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan viitekehys. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 38).

2.2 Lapsen etu

Varhaiskasvatuksen tulee pyrkiä ensisijaisesti lapsen etuun, kuten Varhaiskasvatustalain neljännessä pykälässä todetaan (Varhaiskasvatustalaki 13.7.2018/540). Lapsen etu nousee esille tehässä lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa, myöhemmin vasu. Sen tulee olla vasun lähtökohana. Vasua tehässä tulee huomioida lapsen mielipide, sekä selvittää lapsen toiveet. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 10.)

Toimintakulttuurin periaatteissa ja kehittämisessä tulee myös huomioida lapsen etu. Toimintakulttuuria kehitetään niin, että se tukee varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteutumista. Varhaiskasvatuksen henkilöstön tulee ymmärtää toimintansa taustalla vaikuttavien tietojen, uskomusten ja arvojen merkitys. Niiden ymmärtäminen on toimintakulttuurin kehittämisen perusedellytys. Varhaiskasvatusta kehitettäessä, suunniteltaessa ja järjestettäessä tulee huomioida lapsen etu. Lapsen etua puntaroidaan lasten kannalta tilanne- ja tapauskohtaisesti. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 30.)

Lapsen tarvitessa tukea varhaiskasvatuksessa, on arvioitava, mitkä tavat tukea lasta, toteutavat parhaiten lapsen etua. Tuen tarvetta arvioitaessa ja tukea suunnitellessa tulee ottaa huomioon lapsen mielipide. Myös tukea toteutettaessa toimitaan lapsen edun mukaisesti ja huoltajan kanssa yhteistyössä. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 63.)

Varhaiskasvatustalain (13.7.2018/540) kuudes luku määrittelee varhaiskasvatuksessa toimivien henkilöiden kelpoisuuksista ja riittävästä määräst suhteessa eri ikäisiin ja erilaista tukea tarvitseviin lapsiin. Riittävästi pätevää varhaiskasvatuksen henkilöstöä on lapsen edun mukaista. Se takaa tietyn koulutustason omaavan varhaiskasvatuksen henkilöstön palkkaamisen päiväkohteihin. Riittävä varhaiskasvatuksen henkilöstö takaa aikaresurssin Varhaiskasvatustalain mukaiseen toimintaan, varhaiskasvatussuunnitelmien tekemiseen, sekä laadukkaaseen pedagogiseen toimintaan.

3 Media

Yleensä medialla tarkoitetaan molempia, sekä välineitä, että sisältöä, jota niillä välitetään. Sanalla media saatetaan viitata myös median tekijöihin, kuten toimittajiin tai muihin sisällön tuottajiin. Media jaotellaan välillä perinteiseen ja uuteen mediaan. (YLE 2023.) Myöhemmin tässä opinnäytetyössä medialla tarkoitetaan perinteistä suomalaista mediaa. Tarpeen mukaan media saatetaan yksilöidä kirjoitetuksi tai visuaaliseksi mediaksi.

Jako julkiseen ja ammatilliseen mediaan oli myös tarpeen. Julkisella medialla tarkoitetaan yleistä mediaa, kuten Yle ja Helsingin Sanomat. Ammatillisella medialla viitataan esimerkiksi

ammattiliittojen julkaisuihin, sekä Kasvatus ja aika lehden artikkeleihin. Lisäksi vielä JECER, eli Journal of Early Childhood Education Research.

3.1 Julkinen media

Opinnäytetyössä julkista mediaa edustavat HS.fi, YLE.fi, Yle Areena, sekä MTV.fi, joka on samalla MTV Katsomo. Julkisen median tarjoama mahdollisuus suorittaa hakuja vaihteli. Osassa pystyi hakemaan edes jollakin hakusanalla ja rajaamaan aikaikkunaa. Toisissa selaaminen ja aikaikkunan tarkastelu piti tehdä täysin manuaalisesti. Lisäksi osassa hakukohteita rajaamista ei voinut tehdä ollenkaan, vaan piti selata aina tietyn tv-ohjelman kaikki jaksot kuvailuineen läpi. Tämä oli työlästä ja aikaa vievää. Välillä tuloksena mukaan otettavaksi aineistoksi oli pyöreä nolla.

Julkisen median hakukohteet valikoituivat mukaan niiden valtakunnallisuuden ja luotettavan maineen ansiosta. Helsingin Sanomat nimenä kuulostaa hyvin alueelliselta julkaisulta, mutta sitä luetaan valtakunnallisesti. Lisäksi sillä on luotettava maine ja pitkä historia. Yle valikoitui mukaan valtiollisena mediana, joka Suomessa on puolueetonta. Yle Areena ja MTV Katsomo tulivat mukaan, koska opinnäytetyön aineistoon haluttiin myös ajankohtaisohjelmia.

3.2 Ammatillinen media

Tässä opinnäytetyössä ammatillisella medialla tarkoitetaan ammattiliittojen julkaisuja, joista mukaan valikoitui Jytyn lehti verkossa, Talentian lehti verkossa, sekä JHL:n Motiivi-lehti verkossa. Ammatillisiin eli asiantuntijajulkaisuihin kuuluu myös hakukoneiden kautta löytyneet Journal of Early Childhood Education Research (JECER), sekä Kasvatus ja aika lehti. Kahdesta jälkimmäisestä opinnäytetyön tekijä ei ollut aikaisemmin edes kuullut.

Ammattiliittojen verkkojulkaisuiden hakuominaisuudet olivat olemattomia. Niihin pystyi laittamaan korkeintaan yhden hakutermiä ja siksi valikoitui varhaiskasvatus. Sen avulla kaikista kolmesta hakukohteesta löytyi muutamia kirjoituksia mukaan otettavaksi. Isojen tietokantojen, kuten Laureafinna ja Finna.fi päällekkäisyys oli hakutuloksen jälkeen ilmeinen. Laureafinnan opinnäytetyöhön mukaan otetut aineiston olivat yhtä lukuun ottamatta samoja kuin Finna.fin. Suurin osa Laureafinnasta löytyvistä aineistoista löytyy myös Finna.fistä.

4 Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymys

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää suomalaisen median välittämää kuvaa varhaiskasvatuksesta. Tavoitteena oli lisätä tietoa varhaiskasvatuksen esiintymisestä suomalaisessa julkisessa ja ammatillisessa mediassa.

Opinnäytetyön tutkimuskysymys oli: Millaista julkisuuskuvaa suomalainen media välittää varhaiskasvatuksesta?

Opinnäytetyön tekijän kiinnostus opinnäytetyön aiheeseen heräsi hänen seurattuansa valtakunnallisen median uutisointia varhaiskasvatuksesta, sekä opiskelijoiden ja varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa käytyjen keskusteluiden perusteella. Opinnäytetyön tarve pohjautuu haluun selvittää tarkemmin, millaisen julkisuuskuvan varhaiskasvatuksesta saa suomalaisen median kirjoituksista.

5 Kirjallisuuskatsaus

Kirjallisuuskatsaus on menetelmä, jolla tutkitaan aikaisemmin tehtyjä tutkimuksia. Siinä tutustutaan useampaan tutkimukseen ja yhdistetään niissä tehdyt havainnot, tuottaen näin uutta tietoa. (Vilka 2023, luku 1.)

Tutkimustekniikkana ja metodina kirjallisuuskatsaus kuuluu määrällisten ja laadullisten menetelmien yhdistelmään (Salminen 2011, 4). Tämä antaa mahdollisuuden käyttää erilaisia aineistoja niihin käytetyistä menetelmistä riippumatta. Kirjallisuuskatsauksessa voidaan yhdistää laadullisin menetelmin kerättyä aineistoa, määrällisin menetelmin kerättyyn materiaaliin.

Kirjallisuuskatsauksessa yhdistyy ennakkoon suunniteltu, tutkimusten järjestelmällinen hakuprosessi ja käytettävän aineiston valikointi hakutuloksista. Valikoidun aineiston kriittinen läpikäyminen ja arviointi kuuluvat asiaan. Aineistoista tehtyjen muistiinpanojen analysointi, sekä vertailu ja yhdistäminen kuuluvat prosessiin uuden tiedon tuottamiseksi. (Vilka 2023, luku 2.1.1.) Tätä varten kirjallisuuskatsauksen vaiheet dokumentoidaan tarkasti ja luotettavasti. Hakutulokset ja hakusanasto dokumentoidaan hakustrategian mukaisesti. Hakustrategia ja sen toteutus lisätään opinnäytetyön liitteeksi. (Liite 1).

Tieteellisen ja luovan katsausprosessin rinnakkaisuudesta, Vilka (2023, luku 1.1.2.) tuo konkreettisenä esimerkkinä esiin suuren palapelin rakentamisen. Ryhmittelemällä palaset ensin järjestelmällisesti värien ja kuvioiden mukaan, sekä tekemällä reunapaloista oman kasan. Pääsee palapelin kokoamisessa loogisesti ajatellen hyvään alkuun. Seuraavaksi vaihtaminen luovaan ajatteluun auttaa jäsentämään sitä, miten palapeli on paras tehdä valmiiksi. Kirjallisuuskatsausten jaottelu Salmisen (2011, 6) mukaan alla (Kuvio 2).

Kuvio 2: Kirjallisuuskatsausten jaottelu (Salminen 2011, 6).

Opinnäytetyö toteutetaan soveltaen kuvailevan kirjallisuuskatsauksen menetelmää. Siinä hyödynnetään suomalaisen median artikkeleita, uutisia ja ajankohtaisohjelmia. Opinnäytetyössä käytettävä materiaali dokumentoidaan hyvien tieteellisten periaatteiden mukaisesti. Aineiston keruussa toteutetaan hakustrategiaa. Haut toteutetaan pääsääntöisesti suomalaisen median sivustoilta, kuten Helsingin Sanomat ja YLE. Myös hakukoneita ja tietokantoja hyödynnetään. Niiden käytön haasteena on rajaus suomalaisen median esille nostamiin asioihin. Hakuosoina käytetään esimerkiksi varhaiskasvatusta, lastenhyvinvointia, päiväkotia ja pedagogiikkaa. Ideana on pitää materiaalin sisältö tarkoituksenmukaisena niin, että se vastaa tutkimuskysymykseen.

Opinnäytetyössä hyödynnettäviä menetelmiä ovat kirjallisen aineiston analysointi, videomateriaalin katsominen ja analysointi, sekä aineiston yhteenveto. Mainittujen menetelmien avulla kerätään ja prosessoidaan tietoa, jonka suomalainen media välittää varhaiskasvatuksesta. Aineisto käsitellään soveltaen induktiivisen aineistolähtöisen sisällönanalyysin menetelmää.

5.1 Kirjallisuuskatsaus prosessina

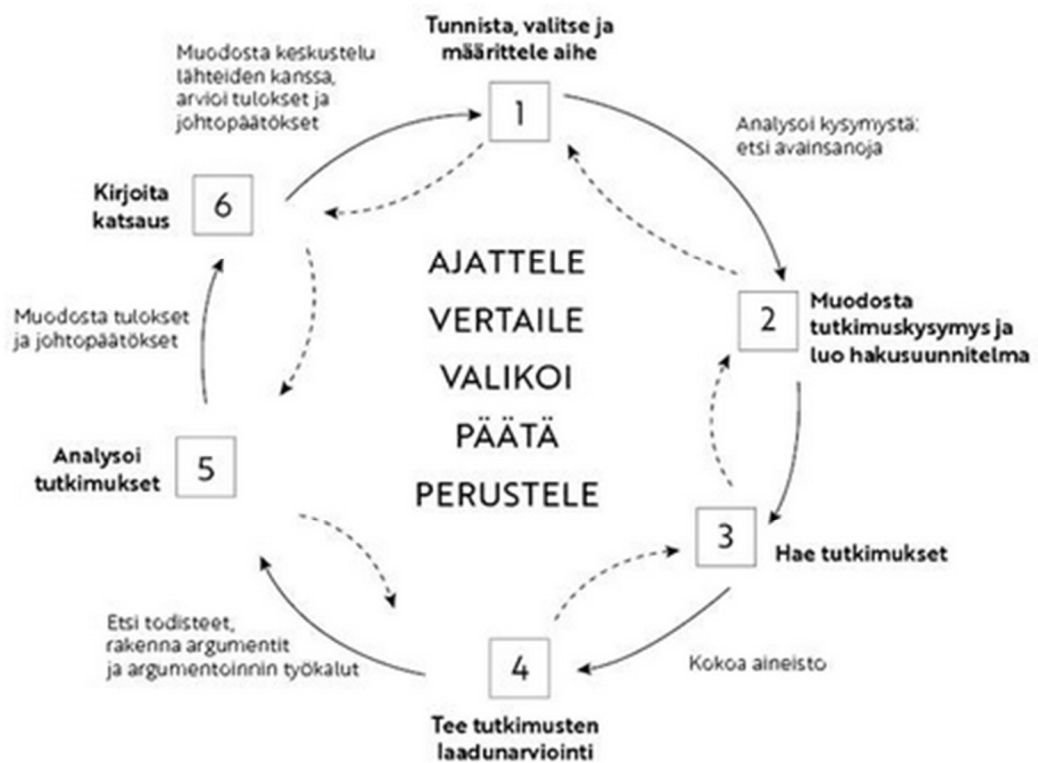
Kirjallisuuskatsaus jakautuu Vilkan (2023, luku 1.5.) mukaan kolmeen vaiheeseen. Joista ensimmäisessä luodaan yleiskatsaus aiheeseen, muodostetaan mielekäs tutkimuskysymys, sekä suunnitellaan hakusanat ja mistä aineistoa etsitään. Seuraavaksi päätetään miten laajalti ja miltä aikaväliltä aineistoa etsitään, miten aineisto rajataan, sekä rajauksen perustelut.

Toisessa vaiheessa paneudutaan löydettyyn aineistoon ja sen analysointiin. Tässä vaiheessa tehdään lopullinen aineiston valinta kirjallisuuskatsaukseen mukaan otettavista tutkimuksista ja muusta aineistosta. Se voi vielä rajaukseen käytettävien kriteereiden tarkentamista tai muokkaamista. Toisen vaiheen lopuksi mukaan on valikoitunut käsiteltävä määrä aineistoa, jonka avulla voi vastata kattavasti esitettyyn tutkimuskysymykseen. (Vilka 2023, luku 1.5.)

Kolmannessa vaiheessa pureudutaan lähdekirjallisuuteen ja luetaan. Muistiinpanot ensimmäisestä ja toisesta vaiheesta käydään läpi. Kirjallisuuskatsausta kirjoittaessa on hyvä palata

muistiinpanoihin aika ajoin. Palautteen saamiseksi on hyvä antaa kirjoitus luettavaksi ja kommentoitavaksi jollekin. (Vilka 2023, luku 1.5.)

Toinen tapa kirjallisuuskatsauksen prosessin etenemisen kuvaamiseksi on kuusi vaiheinen iteraatiivinen prosessi. Se auttaa varsinkin integratiivisten ja narratiivisten kirjallisuuskatsausten prosessin ymmärtämisessä. Niissä valitaan argumentaation työkalut jo tutkimuskysymyksen suunnitteluvaiheessa. Tällöin katsauksen kirjoittaminen vuoropuhelussa lähteiden kanssa onnistuu helpommin. Johtopäätösten ja tulosten arviointi tapahtuu läpinäkyvästi. (Vilka 2023, luku 1.5.) Alla kuvio Vilkan iteratiivisen prosessin kuvauksesta.

Kuvio 3: Kirjallisuuskatsaus iteratiivisena prosessina. (Vilka 2023, luku 1.5.)

5.2 Kuvaileva kirjallisuuskatsaus

Tämä opinnäytetyö on toteutettu soveltaen kuvailevan kirjallisuuskatsauksen menetelmää. Salmisen mukaan (2011, 6) siinä käytetyt aineistot ovat laajoja, eikä aineiston valintaa rajaa metodiset säännöt. Tutkimuksen kohteena oleva ilmiö kyetään kuvaamaan laaja-alaisesti ja luokittelemaan sen ominaisuuksia.

Kuvaileva kirjallisuuskatsaus voidaan jakaa narratiiviseen ja integroivaan katsaukseen. Narratiivisessa kirjallisuuskatsauksessa pyritään luomaan kuva käsiteltävästä aiheesta. Sen avulla voi myös kuvailla aiheen historiaa ja kehitystä. (Salminen 2011, 7.)

Siksi kuvaileva kirjallisuuskatsaus sopii hyvin aiheeseen. Sillä aikomuksena on luoda kuvaus teemoista, jotka nousevat pintaan valtakunnan mediassa ja alan ammatillisissa julkaisuissa. Mitä teemoja nousee esille ja miten näiden teemat eroavat toisistaan ja mitä yhtäläisyyksiä löytyy.

Alla malli Laurea-ammattikorkeakoulussa käytössä olevasta, kuvailevan kirjallisuuskatsauksen prosessista (Kuvio 4).

Kuvio 4: Kuvaileva kirjallisuuskatsaus Laurea-ammattikorkeakoulussa. Canvas, (Tiedonhankinnan työtila, 5.3)

6 Tiedonhaku

Tiedonhaku toteutettiin noudattaen hakustrategiaa. Hakustrategia tehdään, jotta hakuprosessi on suunniteltu. Hakusanat on mietitty tarkkaan, peilaten niitä tutkimuskysymykseen.

Hyvä hakustrategia ja tarkasti dokumentoitu hakuprosessi antaa kirjallisuuskatsaukselle organisoidun ilmeen ja luotettavan kuvan. (Aveyard 2019, 73-74.)

Hakustrategian järkevä toteuttaminen vaati useamman testihaun suorittamista. Testihakujen perusteella muotoutui varsinainen hakustrategia. Testihaku termeillä varhaiskasvatus ja media tuottivat valtavan määrän hakutuloksia. Jo Finna.fi antoi yli 1600 osumaa. Tämä johtui siitä, että mukaan tulivat kaikki osumat, joissa mainitaan media ja varhaiskasvatus. Termien järjestyksellä ei silloin ollut väliä. Tämän vuoksi hakutermien käyttäminen hakukoneiden and-toiminnolla osoittautui liian epätarkaksi. Paremman hakutuloksen saavuttamiseksi termit varhaiskasvatus ja media sidottiin lainausmerkeillä yhteen. Lainausmerkkien avulla pakotettiin termit pysymään annetussa järjestyksessä. Tämä antoi paremman hakutuloksen. Hakustrategia ja hakutulokset ovat opinnäytetyön liitteinä. (Liite 1, liite 2). Aineistoon tutustumisen jälkeen niistäkin karsiutui iso osa pois, käytettävän menetelmän mukaisesti.

6.1 Testihaut

Testihauissa käytettyjä sanoja ovat olleet kaksi eri sanaryhmää. Joista ensimmäinen koostuu varhaiskasvatukseen nivoutuvista ilmaisuista ja sen englanninkielisistä vastineista. 1. Varhaiskasvatus, varhaiskasvatuksen, päivähoito, päiväkoti, early childhood education, daycare ja nursery. Toisen sanajoukon sanat koostuvat sanaan media nivoutuvista sanoista ja sen englanninkielisistä vastineista. 2. Media, mediassa, julkisuuskuva, julkisuudessa, televisiossa, in publicity, in public, in media, in tv, ja in television.

Jo valmisteluvaiheessa hakuja suoritettiin eri tietokannoissa, kuten Finna ja Google Scholar, sekä suoraan eri medioiden verkkosivuilta. Näistä esimerkkeinä YLE.fi, HS.fi, sekä Yle Areena. Varsinaiset haut tullaan dokumentoimaan kirjallisuuskatsauksen luotettavasti tekemisen vaatimalla tavalla.

6.2 Tietokannat ja hakukohteet

Varsinaisia hakuja suoritettiin useista eri tietokannoista. Laureafinna, Finna.fi ja Google Scholar laajoina hakuina tietokannoista. Pienempinä käsihakuina toteutettavia kohteita oli useita. Niistä ammatillisia julkaisuita haettiin Jytyn, JHL:n ja Talentian julkaisuista. Median näkökulma tulee esille hakukohteista: HS.fi, Yle.fi, Yle areena, Mtv.fi, joka oli samalla MTV Kat-somo. Haut on dokumentoitu kirjallisuuskatsauksen luotettavuuden varmistamiseksi. (Liite 2).

6.3 Lopullinen haku

Lopullinen haku tietokannoista laajeni. Alustavat haut osoittivat, ettei suomalaisen varhaiskasvatuksen näkyvyyttä mediassa tai median luomaa julkisuuskuvaa ole tutkittu kunnolla. Tämän vuoksi hakuja laajennettiin kattamaan tutkimukset varhaiskasvatukseen liittyen

ylipäättään. Opinnäytettä laajennettiin kattamaan varhaiskasvatukseen liittyvät tutkimukset, niiltä osin, että mitä varhaiskasvatuksesta tutkitaan.

Varsinaisessa haussa käytettiin alustavien hakujen tapaan kahta hakusanaryhmää, joista ensimmäinen sisälsi sanat: varhaiskasvatus, early childhood education, päivähoido, daycare, päiväkot, nursery. Toinen hakusanaryhmä piti sisällään termit: media, tv, televisiossa, television, julkisuus, publicity, julkisessa, public, julkisuudessa, julkisuuskuva, hyvinvointi, welfare, pedagogiikka ja pedagogy. Google Scholar antoi kuitenkin hakutulokseksi 22 300 osumaa, joten sinne oli lisättävä vielä kolmas hakuheito sanoilla: Suomi, suomalainen, suomalaista, suomessa, finland ja finnish. Tämä rajasi hakutuloksen otsikkotasolla käsiteltävään määrään 333 osumaa.

Hakujen tarkempi erittely opinnäytetyön liitteenä (Liite 2). Hakuja suoritettiin useista eri tietokannoista. Laureafinna, Finna.fi ja Google Scholar laajoina hakuina tietokannoista, myös loppullisessa haussa. Edelleen suoritettiin pienempiä käsihakuja ammatillisista julkaisuista, kuten Jytyn, JHL:n ja Talentiean julkaisuista. Suomalaisen median näkökulma tulee esille käsihauista yle.fi, hs.fi, yleareena, sekä mtv.fi, joka oli samalla MTV katsomo.

7 Aineiston valinta

Aineiston valinta tapahtui ensin hakusanahakujen avulla. Laureafinnan, Finna.fi:n ja Google Scholarin hauista rajattiin ulos kaikki muut, paitsi väitöskirjat ja artikkelit. Tämän jälkeen aineiston rajaamista jatkettiin otsikkotasoisella sisäänotto ja ulossulku selaamisella. Tässä vaiheessa mukaan otettiin kaikki tutkimukset ja artikkelit, joiden otsikko liittyi varhaiskasvatukseen, siellä käytettyihin metodeihin, pedagogiikkaan, henkilökuntaan ja lasten tai henkilökunnan hyvinvointiin.

Aiheen muokkautumisen seurauksena hakuja piti uusia ja rajanvetoa mukaanoton, sekä ulossulkemisen perusteiksi muokata alkuperäisestä, vain varhaiskasvatusta ja sen ilmenemistä mediassa koskevasta rajauksesta. Tämä lisäsi läpikäytävää aineistoa. Tietokannoista suoritettujen hakujen lisäksi myös käsihakujen aineistot kasvoivat. Tämän vuoksi niihinkin oli pakko toteuttaa otsikkotasoisista ulossulkukriteeriä. Muuten artikkeleita ja uutisjuttuja, eri hakukohteista, olisi tullut mukaan tähän kirjallisuuskatsaukseen pitkälti toista tuhatta.

Aineiston sisäänotto- ja ulossulkukriteerit oli ennakkoon määritelty. Aineiston tulee vastata tutkimuskysymykseen. Sen tulee käsitellä suomalaisen Varhaiskasvatuslain alaista varhaiskasvatus toimintaa. Aineistoksi hyväksytään vain materiaalia, joka on julkaistu aikavälillä 1.6.2021-31.5.2023. Lisäksi mukaan otettava aineisto saa olla julkaistu vain suomen- tai englanninkielisenä, jotta sen pystyy lukemaan riittävällä kielitaidolla. Edes toinen kotimainen kieli ruotsi ei tule kysymykseen. Aineisto voi olla tutkimus, artikkeli, muu materiaali, tai jokin

suomalaisen median kirjoitus tai videojulkaisu. Kaiken aineiston tulee käsitellä suomalaista varhaiskasvatusta jotenkin. Alla olevassa taulukossa esitetään aineiston sisäänotto- ja ulossulkukriteerit (Taulukko 1).

Sisäänottokriteerit	Ulossulkukriteerit
Käsittelee suomalaisen varhaiskasvatuslain alista varhaiskasvatustoimintaa	Ei käsittele suomalaisen varhaiskasvatuslain alista varhaiskasvatustoimintaa
Vastaa tutkimuskysymykseen	Ei vastaa tutkimuskysymykseen
Julkaistu aikavälillä 1.6.2021-31.5.2023	On julkaistu ennen tai jälkeen aikavälin 1.6.2021-31.5.2023
Artikkeli tai muu kirjoitus on julkaistu suomeksi tai englanniksi	Artikkeli tai muu kirjoitus on julkaistu jollakin muulla, kuin suomen tai englannin kielellä
Tutkimus, artikkeli, tai suomalaisen median kirjoitus tai video, joka käsittelee suomalaista varhaiskasvatusta.	Tutkimus, artikkeli, tai suomalaisen median kirjoitus tai video, joka ei käsittele suomalaista varhaiskasvatusta

Taulukko 1: Sisäänotto- ja ulossulkukriteeristö hakustrategian mukaan.

7.1 Valittu aineisto

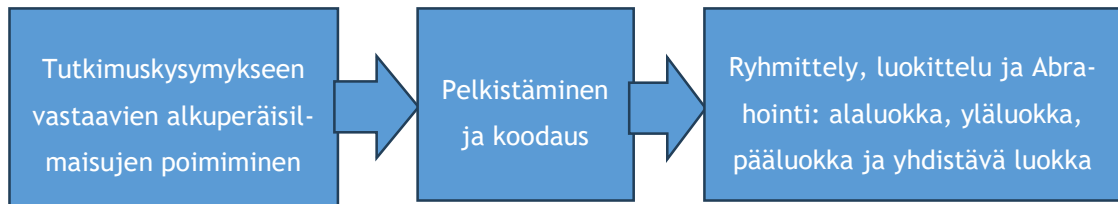
Mukaan valittu aineisto on tiukasta karsimisesta huolimatta niin laaja, että opinnäytetyöhön sisällytetään vain muutamia esimerkkejä ja loput tulevat opinnäytetyön liitteeksi. Aineistoon sisältyi 103 artikkelia ammattijulkaisuista, 580 kappaletta julkisen median kirjoituksia, 11 muuta kirjoitusta, sekä 19 erilaista televisio ohjelmaa tai sen klippiä.

Aineistoon poimittiin ja ryhmiteltiin toistuvia teemoja, joita on luokiteltu kolmen pääluokan alle. Aineistoa kertyi paljon ja tämä opinnäytetyö on katsaus valikoidusta osasta suomalaisesta mediasta ja ammattijulkaisuista.

7.2 Aineisto ja sen analysointi

Kirjallisuuskatsauksen aineiston analysointiin on käytetty induktiivista, eli aineistolähtöistä sisällönanalysointia. Aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä on kolme vaihetta. Tutkimuskysymykseen vastaaminen, pelkistäminen ja koodaus, sekä ryhmittely, luokittelu ja abrahointi. Tämä pitää sisällään aineiston alaluokat, yläluokat, pääluokat ja yhdistävän tekijän (Elo,

Karjula, Tohmola & Kääriäinen 2022, 218-219.) Alla kuvio sisällönanalyysin etenemisen vaiheista. (Kuvio 5).

Kuvio 5: Sisällönanalyysin etenemisen vaiheet. (Elo ym. 2022, 219).

Induktiivisen analyysin ensimmäisessä vaiheessa aineistolle esitetään tutkimuskysymys. Aineistosta poimitaan analyysiyksikön mukaiset ilmaukset, mikäli ne vastaavat esitettyyn tutkimuskysymykseen. Toisessa vaiheessa tehdään aineistosta poimituille ilmauksille koodaus. Se auttaa aineiston läpikäymisessä ja sen jäsentelyssä. Kolmannessa vaiheessa aineisto ryhmitellään ja luokitellaan ensin alaluokkiin: Alaluokka muodostuu samaa tarkoittavista pelkistyksistä. Alaluokka nimetään kuvailevasti. Alaluokat yhdistetään yläluokiksi ja ne nimetään myös kuvaavasti. Yhdistelyä jatketaan niin kauan kuin se on tarkoituksenmukaista. Alaluokista yläluokiksi ja yläluokista pääluokiksi ja tarpeen vaatiessa vielä yhdistäviksi luokiksi (Elo ym. 2022, 219-220.)

Aineistoon on paneuduttu huolella, etsien niistä varhaiskasvatukseen liittyviä teemoja. Eri tasoista lähteistä löytyneestä aineistosta on etsitty yhtäläisyyksiä, sekä selvitetty mitä eriäviä teemoja nousee esille. Verrattuna esimerkiksi ammatillisista medioista esiin nousseisiin teemoihin ja asioihin, versus julkisen median esille nostamat teemat ja aiheet varhaiskasvatuksesta. Miten nämä teemat kohtasivat Varhaiskasvatustlain ja Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden tavoitteet ja periaatteet.

8 Tulokset

Tämän opinnäytetyön tutkimuskysymys oli: Millaista julkisuuskuvaa suomalainen media välittää varhaiskasvatuksesta? Tulosten mukaan median välittämä julkisuuskuva varhaiskasvatuksesta jakaantui kolmeen pääluokkaan, joita olivat varhaiskasvatuksen henkilöstöön liittyvät asiat, varhaiskasvatuksen turvallisuuteen liittyvät asiat, sekä varhaiskasvatuksen paikkapulaan liittyvät asiat. Näiden pääluokkien alaisia teemoja nousi korostetusti esille julkisen median puolella. Ammatillisen median puolella mukaan tuli jo enemmän työhyvinvointiin tai koulutukseen liittyviä teemoja. Mukana myös työsuhteeseen liittyvät asiat, kuten ammattiliitoilla kuuluukin.

8.1 Varhaiskasvatuksen henkilöstöön liittyvät asiat

Tulosten perusteella yhdeksi pääluokaksi muodoutui varhaiskasvatuksen henkilökuntaan liittyvät asiat. Näistä esimerkkinä varhaiskasvatuksen henkilöstöpula. Pahin tilanne on pääkaupunkiseudulla, mutta varhaiskasvatuksen henkilöstöpula on valtakunnallinen. Pulaa pätevistä vakinaisista, jopa epäpätevistä sijaisista on Helsingistä Rovaniemelle. Henkilöstöpula ei ole tuore ilmiö, kuten joulun 2021 lehtikirjoitus kertoo. Tuhkasen (2021) mukaan tilanne Vantaalla on kärjistynyt viime aikoina. Vanhempia on jopa pyydetty hakemaan lapsi pois päiväkodista henkilöstövajeen vuoksi. Varhaiskasvatuslain (13.7.2018/540) asettamia henkilöstömitoituksia on noudatettava.

Henkilöstöpula vaikuttaa varhaiskasvatuksessa moneen eri asiaan. Se vaikuttaa henkilöstön jaksamiseen, työn kuormittavuuteen ja siihen montako lasta voi tulla sinä päivänä päiväkotiin. Muiksi henkilöstöön liittyviksi teemoiksi nousi terveys, työhyvinvoinnin puute, ainainen kiire, sekä palkkaus.

Varhaiskasvatuksen palkkauksen parantamiseksi on työehdoista neuvoteltu pitkään. Työnantajapuolen ja työntekijäpuolen näkökannat eivät kohtaa ja tänäkin keväänä on lakkoiltu varhaiskasvatuksen työolojen ja varsinkin palkkauksen parantamiseksi. Kähkösen (2023) mukaan lakko tulee sulkemaan Kainuussa kaksi päiväkotia ja vanhempia on pyydetty etsimään hoitopaikka toisaalta. Suurin erimielisyys koskee palkkausta. Yksityinen varhaiskasvatus on jäänyt jälkeen kunnallisen puolen palkkauksesta ja hakee isoja palkankorotuksia saadakseen tasoitettua tilannetta.

8.2 Varhaiskasvatuksen paikkapulaan liittyvät asiat

Toiseksi pääluokaksi muodostui monella paikkakunnalla vaivaava pula päiväkotipaikoista. Rovaniemi on yksi niistä. Varhaiskasvatuksen paikkapulaan on monia syitä. Vanhemmat palaavat aikaisemmin töihin tai opiskelemaan. Korona-aikainen syntyvyyden nousu vaikuttaa tilanteeseen. Lisäksi uuden päiväkodin rakentaminen on kunnille suuri investointi. Rovaniemellä on lykätty päiväkodin purkamista. Näiden asioiden lisäksi paikkapulaan vaikuttaa myös varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuusvaje. Uusia päiväkoteja tai ryhmiä ei voida perustaa, jollei ole pätevää henkilökuntaa riittävästi. (Peltoperä & Tynkkynen 2021.)

8.3 Varhaiskasvatuksen turvallisuuteen liittyvät asiat

Kolmanneksi pääluokaksi muodostui varhaiskasvatuksen turvallisuuteen liittyvät asiat. Kuten paljon julkisuutta saavat ylilyönnit päiväkodeissa. Maaliskuussa lapsi jäi yksin espoolaisen päiväkodin pihalle, kun koko varhaiskasvatuksen henkilöstö oli jo lähtenyt kotiin. Kun vanhemmat menivät hakemaan lastaan, tämä teki kaikessa rauhassa hiekkakakkuja, mutta oli aivan yksin pihalla. Päiväkodin henkilöstö oli tietoinen, että vanhemmat tulevat hakemaan lapsen

ennen viittä. Päiväkodin sulkemisaikakin olisi ollut vasta 17.30. Todettuaan ettei ketään oikeasti ollut enää paikalla vanhemmat tekivät asiasta rikosilmoituksen. Päiväkoti on tarkastamassa ulkovalvonnan käytäntöjään. (Sinisalo & Kantola 2023.)

Ylilyönnit eivät ole ainoa asia mikä vaikuttaa päiväkodeissa työskentelevien ja siellä varhaiskasvatuksessa olevien lasten turvallisuuteen. Henkilöstövaje sairastumisten tai lomien vuoksi vaikuttaa käytettävissä olevan varhaiskasvatushenkilöstön määrään. Vaikka henkilöstömitoitukset ovat lakisääteisiä on niistä välillä jouduttu poikkeamaan. Tampereella yksityinen päiväkotiketju Pilke on joutunut henkilöstön saatavuusongelmien vuoksi kaupungin seurantaan. (Tanninen & Hyypiö 2022.)

9 Pohdinta

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää suomalaisen median välittämää kuvaa varhaiskasvatuksesta. Tavoitteena oli lisätä tietoa varhaiskasvatuksen esiintymisestä suomalaisessa julkisessa ja ammatillisessa mediassa. Opinnäytetyön tutkimuskysymys oli: Millaista julkisuuskuvaa suomalainen media välittää varhaiskasvatuksesta? Opinnäytetyön tavoite on saavutettu ja tutkimuskysymykseen on saatu vastaus.

Opinnäytetyön tulosten mukaan suomalaisen median välittämä julkisuuskuva on ongelmakeskeinen. Tulosten perusteella pääluokiksi nousivat varhaiskasvatuksen henkilöstöön liittyvät asiat, varhaiskasvatuksen turvallisuuteen liittyvät asiat, sekä varhaiskasvatuksen paikkapulaan liittyvät asiat.

Opinnäytetyö suunniteltiin ja toteutettiin tiiviissä aikataulussa. Jo suunnitelman kirjoittamisen aikana opinnäytetyön tekijä perehtyi tarkemmin kirjallisuuskatsaukseen opinnäytetyönä. Sen vaatimukseen ja tiedonhankintaan. Opinnäytetyö saatiin valmiiksi ja julkaistiin kesäkuussa. Opinnäytetyön valmistelu ja tiedonhankinnan dokumentointi oli suurella osalla opinnäytetyön luotettavuuden ja eettisten lähtökohtien kannalta.

9.1 Tulosten tarkastelua

Henkilöstöpula on ajanut suomalaisen varhaiskasvatuksen kriisiin. Henkilöstömitoitus tulee Varhaiskasvatustalain (13.7.2018/540) kuudennesta luvusta. Liian matalalla varhaiskasvatuksen henkilöstömäärällä on vaikutuksia päiväkodin turvallisuuteen. Varhaiskasvatustalain mukaisten tavoitteiden saavuttamiseen ja varhaiskasvatuksen henkilöstön jaksamiseen.

Tulosten mukaan henkilöstöpula on jatkuvaa ja pitkäkestoista. Sen vaikutukset näkyvät jo vanhempien arjessa. Voiko vanhemman työnantaja enää luottaa siihen, äiti tai isä tulee sovitusti työpaikalle. Kun vanhempi lapsineen käännytetään riittävän usein pois päiväkodin ovelta, voi se vaikuttaa vanhempien työllistymiseen tai ainakin työpaikan vakainaistamiseen. Palkankorotuksen saamiseen tai ylennyksen menemiseen lapsettomalle kollegalle. Tähän ei ole vielä ajaututtu, mutta mikäli tilanne jatkuu pitkään yhtä kriittisenä, se voi odottaa meitä lähitulevaisuudessa.

9.2 Eettisyys ja luotettavuus

Opinnäytetyötä tehdessä kuuluu noudattaa hyvää tieteellistä käytäntöä. Vastuu näiden käytänteiden noudattamisesta on ensisijaisesti opinnäytetyön tekijällä itsellään. Opinnäytetyötä tehdessä on oltava avoin, huolellinen rehellinen ja kunnioitettava muiden tekemää työtä. Tutkimus toteutetaan suunnitelmallisesti. (Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset 2023, 8-9.)

Opinnäytetyö on tehty noudattaen hyvää tieteellistä käytäntöä. Se toteutettiin soveltaen kuvailevan kirjallisuuskatsauksen menetelmää. Sen eteneminen on dokumentoitu huolellisesti. Opinnäytetyön tekemiseksi ei ole tarvinnut tutkimuslupaa. Opinnäytetyö toteutettiin soveltaen kuvailevan kirjallisuuskatsauksen menetelmää, joten kaikki aineisto on ollut jo olemassa.

Eettisyyden ja luotettavuuden lisäksi opinnäytetyön tekemisen aikana on kiinnitetty huomiota saavutettavuuteen. Saavutettavuudella tarkoitetaan sitä, että erilaisista ihmisistä useimmat voivat käyttää mobiilisovelluksia ja verkkosivuja, sekä niissä olevaa sisältöä mahdollisimman helposti. Saavutettavuus on esteettömyyttä verkkomaailmassa ja sen sisällössä. Sanana saavutettavuus on vakiinnuttanut asemansa puhuttaessa digitaalisen ympäristön esteettömyydestä. Saavutettavuudella parannetaan yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa digitaalisessa yhteiskunnassa. (Aluehallintovirasto 2023a.)

Saavutettavuuden vaatimus perustuu lakiin (Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta 306/2019). Joka vastaavasti perustuu EU:n direktiiviin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2016/2102) (Aluehallintovirasto 2023b.)

Opinnäytetyön saavutettavuuden parantamiseksi ja ylläpitämiseksi on kiinnitetty huomiota lauserakenteeseen, sekä virkkeiden pituuteen. Virkkeeseen on pyritty käyttämään korkeintaan kahta pilkkua. Tällä on vältetty monimutkaisia, vaikeasti luettavia tekstejä. Tämän avulla virkkeistä on saatu helppolukuisia. Yksittäisen virkkeen helppolukuisuus tekee koko tekstistä helpon lukea. Helppolukuisen tekstin avulla koko opinnäytetyö on saavutettavampi kaikille ihmisille.

9.3 Jatkotutkimusidea

Opinnäytetyön tekemisen aikana syntyi useitakin jatkotutkimusideoita. Niistä päällimmäiseksi nousi, alkuperäinen ajatus selvittää varhaiskasvatuksen julkisuuskuvaa mediassa. Vielä se osoittautui mahdottomaksi, sillä aiheesta ei löytynyt tutkimuksia. Korkein löytynyt akateeminen teos aiheesta, oli Pro gradu -tutkielma. Alempia korkeakoulujen opinnäytteitä oli useampia. Suurin osa niistäkin sosiaalisen median puolelta. Jatkotutkimuksena opinnäytetyön tekijä lähtisi tutkimaan suomalaisen median välittämää kuvaa suomalaisesta varhaiskasvatuksesta. Miksi se on niin keskittynyt kaikkiin varhaiskasvatuksen haasteisiin? Sen sijaan, että se nostaisi esiin varhaiskasvatuksen onnistumisia positiivisen pedagogiikan hengessä.

Lähteet

Aluehallintovirasto 2023a. Viitattu 21.5.2023. <https://www.saavutettavuusvaatimukset.fi/yleista-saavutettavuudesta/>

Aluehallintovirasto 2023b. Viitattu 21.5.2023. <https://www.saavutettavuusvaatimukset.fi/digipalvelulain-vaatimukset/>

Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset 2023. Viitattu 14.6.2023. <https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2020/AMMATTIKORKEAKOULU-JEN%20OPINN%C3%84YTET%C3%96IDEN%20EETTISET%20SUOSITUKSET%202020.pdf?t=1578480382>

Aveyard, H. 2019. Doing a literature review in health and social care A practical guide. 4. painos. London: Open University Press.

Canvas 2023. Tiedonhankinta-työtila, 5.3, kuva 1. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus Laureassa. Viitattu 12.6.2023. https://canvas.laurea.fi/courses/1654/pages/5-dot-3-kirjallisuuskatsaus-tutkimusmenetelmana?module_item_id=170958

Elo S., Karjula O., Tohmola A. & Kääriäinen M. 2022. Laadullisen sisällönanalyysin vaiheet ja eteneminen. Viitattu 15.6.2023. <https://www.proquest.com/docview/2767488302?pq-origsite=gscholar&fromopenview=true>

Kähkönen, S. 2023. Lakko sulkee Kainuussa kaksi päiväkotia, vanhempia on pyydetty järjestämään lasten hoito toisella tapaa. Viitattu 16.5.2025. <https://yle.fi/a/74-20032863>

Peltoperä, J. & Tynkkynen, J. 2021. Rovaniemelle tarvitaan 14 uutta päiväkotiryhmää, eikä kaupunki ole "ongelman" kanssa yksin - korona-ajan vauvabuumi täytti päiväkodit. Viitattu 16.6.2023. <https://yle.fi/a/3-12194087>

Sinisalo, S. & Kantola, A. 2023. Kolmevuotias lapsi jätettiin "epähuomiossa" yksin päiväkodin pihalle päivän loppuksi. Viitattu 16.5.2023. <https://yle.fi/a/74-20032863>

Tanninen, J. & Hyypiö, A. 2022. Työvoimapula ajoi yksityisen päiväkodin ongelmiin Tampereella - toiminta ei ole toteutunut sovituksi. Viitattu 16.6.2023. <https://yle.fi/a/74-20004979>

Tuhkanen, A. 2021. Vantaalainen päiväkotia kehotti vanhempia hoitamaan lapset kotona - varhaiskasvatuksen henkilöstöpula kärjistyy. Viitattu 16.6.2023. <https://yle.fi/a/3-12211577>

Varhaiskasvatuslaki 13.7.2018/540. Viitattu 20.5.2023. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20180540>

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, Opetushallitus, määräykset ja ohjeet 2022:2a. Viitattu 7.6.2023. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet_2022_1.pdf

Vilka, H. 2023. Kirjallisuuskatsaus metodina, opinnäytetyön osana ja tekstilajina. E-kirja. Helsinki: Art House.

YLE 2023. Mediakompassi. Viitattu 20.5.2023. http://vintti.yle.fi/yle.fi/mediakompassi/mediakompassi/7-luokkalaiset/mediataju/median_viestiopaas/media.htm

Kuviot

Kuvio 1: Varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan viitekehys. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 38).	10
Kuvio 2: Kirjallisuuskatsausten jaottelu (Salminen 2011, 6).....	14
Kuvio 3: Kirjallisuuskatsaus iteratiivisena prosessina. (Vilkkä 2023, luku 1.5.).....	15
Kuvio 4: Kuvaileva kirjallisuuskatsaus Laurea-ammattikorkeakoulussa. Canvas, (Tiedonhankinnan työtila, 5.3)	16
Kuvio 5: Sisällönanalyysin etenemisen vaiheet. (Elo ym. 2022, 219).....	20

Taulukot

Taulukko 1: Sisäänotto- ja ulossulkukriteeristö hakustrategian mukaan.	19
Taulukko 1: Sisäänotto- ja ulossulkukriteeristö	29

Liitteet

Liite 1: Hakustrategia	28
Liite 2: Hakutulokset	30

Liite 1: Hakustrategia

Hakustrategia

Laajoja hakuja tehdään Laurea Finnan, Finna.fi:n kautta, sekä Google Scholarista. Käsihakuja tehdään useasta lähteestä. Yle.fi, HS.fi, Yle Areena, Talentian nettisivut, Jyтын nettisivut, JHL:n nettisivut MTV.fi, sekä MTV Katsomo.

Hakujen haasteena on opinnäytetyön aihe: Varhaiskasvatus mediassa. Medialla tarkoitetaan suomalaista mediaa. Tarkoitus ei ole selvittää mitä muualla maailmassa ajatellaan suomalaisesta varhaiskasvatuksesta. Materiaalia tulee kertymään paljon. Suoritetut haut ja löytyneet aineistot dokumentoidaan. Hakutuloksista tulee liite opinnäytetyöhön.

Ensin tehdään testihakuja, jotta nähdään ovatko hakusanat sopivia ja millaisia aineiston rajauksia niillä saa aikaan. Mikäli tarvetta ilmenee, lisätään vielä joitakin sanoja tai haku ehtoja.

Hakusanoina käytetään seuraavia termejä:

1. varhaiskasvatus	2. mediassa media
varhaiskasvatuksen	julkisuuskuva
päivähoito	julkisuudessa
päiväkoti	televisiossa
early childhood education	publicity, public
daycare	tv
nursery	television

Haut tullaan dokumentoimaan opinnäytetyön luotettavuuden takia.

Alustavien hakujen jälkeen havaittiin, että hakusanoja tulee muokata. Lisäksi haku-ehdot täytyy muuttaa. Laajoja hakuja tehdään myös varsinaisessa haussa Laurea Finnan, Finna.fi:n kautta, sekä Google Scholarista. Käsihakuja tehdään useasta lähteestä. Yle.fi, HS.fi, Yle Areena, Talentia-lehti verkkojulkaisuna, Jyty-lehti verkkojulkaisuna, JHL:n Motiivi lehti verkkojulkaisuna, MTV.fi, sekä MTV Katsomo. Varsinaiseen hakuun on toiseen ryhmään lisätty muutama termi. Ne luetellaan tässä: hyvinvointi, welfare, pedagogiikka, sekä pedagogy.

Näiden sanojen avulla saa paremmin osumia suomalaiseen varhaiskasvatukseen liittyen.

Sisäänottokriteerit	Ulossulkukriteerit
Käsittelee suomalaisen varhaiskasvatuslain alista varhaiskasvatustoimintaa	Ei käsittele suomalaisen varhaiskasvatuslain alista varhaiskasvatustoimintaa
Vastaa tutkimuskysymykseen	Ei vastaa tutkimuskysymykseen
Julkaistu aikavälillä 1.6.2021-31.5.2023	On julkaistu ennen tai jälkeen aikavälin 1.6.2021-31.5.2023
Artikkeli tai muu kirjoitus on julkaistu suomeksi tai englanniksi	Artikkeli tai muu kirjoitus on julkaistu jollakin muulla, kuin suomen tai englannin kielellä
Tutkimus, artikkeli, tai suomalaisen median kirjoitus tai video, joka käsittelee suomalaista varhaiskasvatusta.	Tutkimus, artikkeli, tai suomalaisen median kirjoitus tai video, joka ei käsittele suomalaista varhaiskasvatusta

Taulukko 2: Sisäänotto- ja ulossulkukriteeristö

Liite 2: Hakutulokset

Tietokanta	Rajaukset	Hakusanat	Hakutulokset	Aikaraja 2 vuotta	Valinta hakutuloksen laadun perusteella	Valinta hakutuloksen esittelyn perusteella	
Laurea Finna	suomalaisen varhaiskasvatustieteiden alainen varhaiskasvatustoiminta, suomalainen media, aikarajaus 2 vuotta (1.6.2021-31.5.2023)	early childhood education OR varhaiskasvat* OR päiväh* OR päivä* OR daycare OR nursery) AND (media* OR tv OR televisio* OR publicity OR public OR julkis* OR julkisuus* OR televisiossa OR hyvinvointi* OR welfare OR pedagog*)	1419	491	61 sisältää artikkeleita ja väitöskirjat	34, sisältää 33 artikkelia ja 1 väitöskirja. Kun poistoi samat Laurean Finnasta, kuin on Finmassa, niin jää tuo 1 väitöskirja.	
Finna.fi	suomalaisen varhaiskasvatustieteiden alainen varhaiskasvatustoiminta, suomalainen media, aikarajaus 2 vuotta (1.6.2021-31.5.2023)	early childhood education OR varhaiskasvat* OR päiväh* OR päivä* OR daycare OR nursery) AND (media* OR tv OR televisio* OR publicity OR public OR julkis* OR julkisuus* OR televisiossa OR hyvinvointi* OR welfare OR pedagog*)	19 889	2 194	236	73, sis. 61 artikkelia, 10 väitöskirjaa ja 2 muuta materiaalia	
Google Scholar	suomalaisen varhaiskasvatustieteiden alainen varhaiskasvatustoiminta, suomalainen media, aikarajaus 2 vuotta (1.6.2021-31.5.2023)	early childhood education OR varhaiskasvat* OR päiväh* OR päivä* OR daycare OR nursery) AND (media* OR tv OR televisio* OR publicity OR public OR julkis* OR julkisuus* OR televisiossa OR hyvinvointi* OR welfare OR pedagog*)	22 300	Tähän tarvittiin lisää rajaus. Suomi OR suomalainen OR Suomessa OR Finland OR	333	Tämä vaihe jäi välistä, sillä 333 tulosta ei saanut millään rajattua lisää.	18 sis. 6 artikkelia, 3 väitöskirjaa ja 9 muuta materiaalia
Talenta lehti	suomalaisen varhaiskasvatustieteiden alainen varhaiskasvatustoiminta, suomalainen media, aikarajaus 2 vuotta (1.6.2021-31.5.2023)	Ei vastaavaa hakuominaisuutta. Haku sanalla varhaiskasvat.	47	33	Ei lisärajaus mahdollisuutta.	29 artikkelia	
Jyty lehti	suomalaisen varhaiskasvatustieteiden alainen varhaiskasvatustoiminta, suomalainen media, aikarajaus 2 vuotta (1.6.2021-31.5.2023)	Ei vastaavaa hakuominaisuutta. Haku sanalla varhaiskasvat.	9	9	Ei lisärajaus mahdollisuutta.	4	
JHL Motiivi	suomalaisen varhaiskasvatustieteiden alainen varhaiskasvatustoiminta, suomalainen media, aikarajaus 2 vuotta (1.6.2021-31.5.2023)	Ei vastaavaa hakuominaisuutta. Haku sanalla varhaiskasvat.	10	10	Ei lisärajaus mahdollisuutta.	3	
yle.fi	suomalaisen varhaiskasvatustieteiden alainen varhaiskasvatustoiminta, suomalainen media, aikarajaus 2 vuotta (1.6.2021-31.5.2023)	Ei vastaavaa hakuominaisuutta. Haku sanalla varhaiskasvat.	Paljon. En päässyt loppuun asti.	829	Ei lisärajaus mahdollisuutta. Satunnainen järjestys.		
yle.fi	suomalaisen varhaiskasvatustieteiden alainen varhaiskasvatustoiminta, suomalainen media, aikarajaus 2 vuotta (1.6.2021-31.5.2023)	Ei vastaavaa hakuominaisuutta. Haku käytössä vain artikkeleille.	Ei vastaavaa hakuominaisuutta. Haku käytössä vain artikkeleille.	5 klippiä hakukentässä.	MOT 1 jaksot. Löytyi artikkeleita	Jäljelle jäi MOT:n 1 jaksot Klipit liian vanhoja	
Yle Areena, A-studio	suomalaisen varhaiskasvatustieteiden alainen varhaiskasvatustoiminta, suomalainen media, aikarajaus 2 vuotta (1.6.2021-31.5.2023)	Ei vastaavaa hakuominaisuutta. Katsottava ohjelma kerrallaan.	Ei vastaavaa hakuominaisuutta. Katsottava ohjelma kerrallaan.	Ei vastaavaa hakuominaisuutta. Haku käytössä vain artikkeleille.	Ei vastaavaa hakuominaisuutta. Katsottava ohjelma kerrallaan.	166 jaksoa, 482 klippiä	2 jaksoa, 6 klippiä
Yle Areena, Puoli seibemän	suomalaisen varhaiskasvatustieteiden alainen varhaiskasvatustoiminta, suomalainen media, aikarajaus 2 vuotta (1.6.2021-31.5.2023)	Ei vastaavaa hakuominaisuutta. Katsottava ohjelma kerrallaan.	Ei vastaavaa hakuominaisuutta. Katsottava ohjelma kerrallaan.	Ei vastaavaa hakuominaisuutta. Haku käytössä vain artikkeleille.	Ei vastaavaa hakuominaisuutta. Katsottava ohjelma kerrallaan.	170 jaksoa, 361 klippiä	0 jaksoa, 0 klippiä
hesari, hs.fi	suomalaisen varhaiskasvatustieteiden alainen varhaiskasvatustoiminta, suomalainen media, aikarajaus 2 vuotta (1.6.2021-31.5.2023)	Ei vastaavaa hakuominaisuutta. Haku sanalla varhaiskasvat.	Paljon. En päässyt loppuun asti.	543	Ei lisärajaus mahdollisuutta. Sai aikajärjestykseen.	215	
mtv.fi asian ytimessä	suomalaisen varhaiskasvatustieteiden alainen varhaiskasvatustoiminta, suomalainen media, aikarajaus 2 vuotta (1.6.2021-31.5.2023)	Ei vastaavaa hakuominaisuutta.	Ei hakumahdollisuutta.	Ei hakumahdollisuutta.	Ei hakumahdollisuutta.	Löytyi 44 jaksoa	0
mtv, huomentas uomen uutiset	Ei mitään rajaus mahdollisuutta. Ei aikarajaus, ei jaksot esittelytekstejä.	Suljettu ulos	0	0	0	0	0
mtv huomenta suomi	suomalaisen varhaiskasvatustieteiden alainen varhaiskasvatustoiminta, suomalainen media, aikarajaus 2 vuotta (1.6.2021-31.5.2023)	Ei vastaavaa hakuominaisuutta.	Ei hakumahdollisuutta.	Ei hakumahdollisuutta.	Ei hakumahdollisuutta.	456 jaksoa	10